

[Ohlédnutí za mezinárodní odbornou konferencí Profese knihovník – Dětský čtenář \[1\]](#)

Autor:

- [KUKRECHTOVÁ, Markéta](#) [2]

Číslo:

- [2019, ročník 28, číslo 3](#) [3]

Rubrika:

- [Trendy v knihovnách](#) [4]

Klíčová slova:

- [čtení](#) [5], [děti](#) [6], [rozvoj knihoven](#) [7]

Ve čtvrtek 20. června 2019 se knihovníci z Česka, Slovenska a Polska sešli v kinosále [Regionální knihovny Karviná](#) [8] na mezinárodní odborné konferenci Profese knihovník – Dětský čtenář, kterou pořádala Regionální knihovna Karviná ve spolupráci s [Moravskoslezskou vědeckou knihovnou v Ostravě](#) [9].

Konference se konala pod záštitou náměstka hejtmana Moravskoslezského kraje Mgr. et Mgr. Lukáše Curyla a primátora města Karviné Ing. Jana Wolfa a uskutečnila se za finanční podpory Moravskoslezského kraje a statutárního města Karviné. Konferenci také sponzorsky podpořily společnosti ASTRA kancelářské potřeby s.r.o., CEIBA, s. r. o. a Florea.cz.

Konference se také zúčastnili čelní představitelé statutárního města Karviné – náměstek primátora Mgr. Andrzej Bizoń, vedoucí odboru školství a rozvoje Ing. Martina Šrámková, MPA, a vedoucí oddělení strategií a plánování Ing. Gabriela Monczková.

[10]

Hosté (zleva: PhDr. Marie Šedá, PhDr. Libuše Foberová, Ph.D., Mgr. Andrzej Bizoń, Ing. Martina Šrámková, MPA, Ing. Gabriela Monczková)

[11]

Mgr. Andrzej Bizoń, náměstek primátora města Karviné

[12]

[13]

PhDr. Libuše Foberová, Ph.D., ředitelka Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě

[14]

PhDr. Marie Šedá, vedoucí oddělení centra vzdělávání a regionálních služeb z Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě

[15]

Mgr. Markéta Kukrechtová, ředitelka Regionální knihovny Karviná

S prvním příspěvkem **Podpora čtenářství v rodině a vliv čtenářství na prospěch dítěte ve škole** vystoupil **PhDr. Vít Richter**, ředitel Knihovnického institutu Národní knihovny ČR. Patří k nejvýznamnějším osobnostem současného českého knihovnictví. Profesně je téměř celoživotně spjat s Národní knihovnou ČR, kde pracuje od roku 1971. Jeho příspěvek vycházel z výsledků

celostátních průzkumů dětského čtenářství Národní knihovny ČR z let 2013 až 2017, konkrétně byl zaměřen na sledování vlivu rodinného prostředí na rozvoj čtenářství dítěte, včetně názoru rodičů na činnost veřejných knihoven. V této souvislosti byl také hodnocen vztah čtenářství a prospěch žáků ve škole.

V dalším příspěvku **Złap pociąg do czytania! - formy animacji czytelnictwa dziecięcego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jastrzębiu-Zdroju (Chyť vlak ke čtení! - formy animace dětského čtenářství v Městské veřejné knihovně v Jastrzębiu-Zdrój)** představila **Mgr. Maria Jasione** čtenářské aktivity pro malé čtenáře v Městské veřejné knihovně v Jastrzębiu-Zdrój. Knihovna je skvělým místem, kde děti za pomoci kontaktu s knihou objevují svůj talent a uvědomují si své možnosti. Tím, že se účastní čtenářských projektů, mají nejmladší čtenáři možnost probudit kreativitu, která v nich dřímá. Knihovna v Jastrzębiu-Zdrój realizuje pro děti a mládež oblíbená autorská setkání, literární a výtvarné dílny, umělecké dílny, multimediální lekce, knihovnické lekce, výstavy, divadelní představení, happeningy, venkovní akce mimo budovu knihovny, soutěže a kulturně-vzdělávací projekty. Cesta ke čtenáři vede přes řadu aktivit, kreativních her, které postupně přispívají k lepšímu objevování jazykových kódů, snadnějšímu vstupu do světa postav, literární představitosti, informací a znalostí. Cílem knihovny je aktivizovat prostředí dítěte a poskytnout mu vhodné nástroje – v tomto případě vhodnou literaturu, která evokuje pozitivní emoce a čtení je chápáno jako příjemná a zajímavá činnost. Knihovníci jsou pozorní, dohlíží a stimulují čtenářské aktivity u dětí a dospívajících. Rodiče, s nimiž knihovna denně spolupracuje, mají největší vliv na probuzení čtenářských potřeb dítěte. Městská veřejná knihovna v Jastrzębiu-Zdrój realizuje interdisciplinární a mezigenerační projekty, které za pomoci literárních her propojují obyvatele města. Všechny aktivity jsou zaměřeny na rozvoj a naplňování čtenářských potřeb a na propagaci vzdělání a kultury.

Dalším zahraničním hostem byla **Ing. Eva Kalužáková**, která působí na Slovensku v Centru vedecko-technických informací, je také koordinátorkou odborných aktivit pro ZŠ a SŠ a manažerka publicity. Knihovnice uchrátila přednáškou nazvanou **Dětský čtenář v Industry 4.0**, do které zapojila i praktické ukázky; představila posluchačům také virtuální a rozšířenou realitu. Knihovny jsou moderními institucemi neformálního vzdělávání, jsou prostorem k rozvoji dovedností potřebných pro život v období čtvrté průmyslové revoluce. Rozšíření stávajících služeb knihoven o funkce IT Labu je naplněním myšlenky zpřístupňovat technologie všem potenciálním zájemcům, například i sociálně znevýhodněným.

[16]

Ing. Eva Kalužáková, koordinátorka odborných aktivit pro ZŠ a SŠ a manažerka publicity v Centru vedecko-technických informací SR

Hana Friedlaenderová, senior research and insights manažerka ve výzkumné společnosti Nielsen Admosphere, svou přednášku nazvala **Česká mládež jako čtenáři**. V průběhu roku 2017 realizovala Národní knihovna ČR velký výzkum zaměřený na čtenářství a vztah ke knížkám a knihovnám u mladších čtenářských kategorií. Výzkum se stejně jako v roce 2013 zaměřoval na dětské čtenáře, tentokrát však byla cílová skupina rozšířena o mládež ve věku 15–19 let. Tato cílová skupina je zajímavá zejména s ohledem na to, že se jedná o mladé lidi na prahu svého dospělého života; to, jaké si s sebou odnášejí čtenářské návyky a vztah ke knížkám a knihovnám, je klíčové pro jejich další čtenářský život. A jak se zdá, právě v tomto věku dochází postupně také k většímu odlivu návštěvníků knihoven. Průzkum přinesl zajímavé výsledky, zejména u otázek, jak často děti a mládež čtou, kde hledat příčiny jejich slábnoucího zájmu o knihy a knihovny, jak se staví k elektronickým knihám a audioknihám, jakou roli v tomto věku hraje povinná školní četba a zda existují vůbec nějaké způsoby, jak mladé lidi motivovat, aby více četli.

[17]

Účastníci konference

V odpoledním bloku vystoupila se svým příspěvkem **Mgr. Jana Skalicová**, vedoucí oddělení pro děti a mládež v Turčianské knižnici v Martině. Je autorkou několikaletého projektu Tvorcovia knih medzi literaturou a deťmi. Příspěvek s názvem **Ako nepokaziť besedu?** analyzoval interakci autorů a jejich potenciálních čtenářů na autorských besedách a vycházel z mnohaletých zkušeností dětských knihovníků v Turčianské knihovně v Martině. Poukázal na změny v chování dětí na besedách a vykreslil smysl podobných setkání jak pro děti, tak pro samotného autora dětské literatury. Přednášející nepřišla jenom s návodem, jak realizovat úspěšnou autorskou besedu, ale poukázala i na nástrahy při přípravě a realizaci podobných dětských aktivit. Vtipně také definovala osobu knihovníka pro děti a mládež.

S příspěvkem **Vzdělávání knihovníků pracujících s dětmi a mládeží** vystoupila **Mgr. Jiřina Kudelová**, která pracuje v univerzitní knihovně Slezské univerzity v Opavě – pracovišti Opava – a rovněž vyučuje předměty věnované biblioterapii a metodice práce s dětmi a mládeží. Příspěvek byl zaměřen na edukaci pracovníků dětských oddělení v rámci vysokoškolského studia, na to, jaké by knihovník formující dětského čtenáře měl mít nejenom teoretické znalosti, ale také schopnosti a dovednosti. Příspěvek byl doplněn o praktickou ukázkou náplně předmětu Metodika práce s dětmi a mládeží.

Mgr. Pavlína Lišovská z Centra dětského čtenářství knihovny Jiřího Mahena v Brně si připravila přednášku **Inspirační zdroje pro práci dětského knihovníka**. Také připravujete programy, čtenářské kluby a volnočasové aktivity pro děti a už nevíte, kam jít za inspirací, kde brát nápady? V příspěvku byly poodhaleny možnosti, odkud lze čerpat materiály, které mohou naši práci obohatit a rovněž usnadnit.

Možnosti vzdělávání knihovníků představila **Mgr. Gabriela Obstová**, vedoucí Útvaru knihovních fondů v Knihovně Jiřího Mahena v Brně, která také vede rekvalifikační kurzy pro pracovníky dětských oddělení. Svůj příspěvek nazvala **Knihovník v knihovně pro děti z pohledu NSK/NSP – vzdělávání, zkoušení a související postřehy a poznatky**. Představila v něm knihovníka

v knihovně pro děti z pohledu Národní soustavy povolání (odborné dovednosti, znalosti, soft skills) a z pohledu Národní soustavy kvalifikací (kompetence a kritéria). Knihovna Jiřího Mahena v Brně je autorizovanou institucí pro vykonávání kvalifikačních zkoušek NSK pro pozici Knihovník v knihovně pro děti a zároveň pořádá vzdělávací program pro tuto pozici v podobě rekvalifikačního přípravného kurzu. Neméně zajímavé byly také postřehy získané z procesu realizace vzdělávacích kurzů.

Mgr. Helena Legowicz je předsedkyní Stowarzyszenia Przyjaciół Polskiej Książki (Sdružení přátel polské knihy) a předsedkyní Polského kulturně-osvětového svazu v České republice. Na konferenci představila projekt **Z książką na walizkach/S knihou na cestách**, který je Sdružením přátel polské knihy realizován od roku 2007. Dlouhodobým cílem projektu je podpora čtenářství a propagace polské literatury mezi dětmi a mládeží. Helena Legowicz prezentovala zkušenost organizátorů s realizací akce, která si v průběhu dvanácti let vybudovala pevnou pozici v kalendáři kulturně-vzdělávacích akcí základních škol s polským vyučovacím jazykem. Mottem této akce je „Dítě, které čte, přemýšlí“.

[18]

Organizační tým konference, zleva: Bc. Karolína Kozielová, Pavlína Pinkavová, Ing. Svatava Sukopová, Mgr. Markéta Kukrechtová, PhDr. Libuše Foberová, Ph.D., PhDr. Marie Šedá, Bc. Vladěna Turowská a Marcela Wierzgoń

[19]

Propagační tašky

Sborník z konference je dostupný [ve formátu PDF na webových stránkách konference](#) [20].
Děkujeme všem našim partnerům a sponzorům, díky kterým se konference mohla uskutečnit. Za
pořízení fotodokumentace děkujeme Marku Běhanovi.

Autorem fotografií je Marek Běhan.

[21] _

[22]

[23] _

[24]

URL zdroje: <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2019-rocnik-28-cislo-3/ohlédnutí-za-mezinarodni-odbornou-konferenci>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2019-rocnik-28-cislo-3/ohlédnutí-za-mezinarodni-odbornou-konferenci>
- [2] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/autori/kukrechtova-marketa>
- [3] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2019-rocnik-28-cislo-3>
- [4] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/rubriky/trendy-v-knihovnách>
- [5] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/cteni>
- [6] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/deti>
- [7] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/rozvoj-knihoven>
- [8] <https://www.rkka.cz/>
- [9] <https://www.svkos.cz/>
- [10] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/652/kukrechtova1.jpg>
- [11] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/652/kukrechtova2.jpg>
- [12] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/652/kukrechtova3.jpg>
- [13] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/652/kukrechtova4.jpg>
- [14] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/652/kukrechtova15.jpg>
- [15] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/652/kukrechtova6.jpg>
- [16] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/652/kukrechtova7.jpg>
- [17] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/652/kukrechtova9.jpg>
- [18] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/652/kukrechtova8.jpg>
- [19] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/652/kukrechtova10.jpg>
- [20] <https://rkka.cz/konference/wp-content/uploads/2019/07/sbornik-2019def.pdf>
- [21] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/652/kukrechtova11.png>
- [22] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/652/kukrechtova12.jpg>
- [23] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/652/kukrechtova13.jpg>
- [24] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/652/kukrechtova14.png>

